

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1To/83/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123010674
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4123010674.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvola a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Ingrid Kišacovej, PhD., v trestnej veci obžalovaného N. P., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra (ďalej len prokurátor), proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 08.06.2023, sp. zn. OT/116/2023, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 08. augusta 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, písmeno e/, odsek 2 Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku

obžalovanému
N. P. , narodenému XX.XX.XXXX v A.,
trvale bytom R. - A., N. A. XXX/XX

u k l a d á :

Podľa § 289 odsek 1 Trestného zákona zistiť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno j/ písmeno l/ písmeno n/ Trestného zákona a nezistiť priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2 odsek 3 Trestného zákona a podľa § 61 odsek 1 odsek 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 2 (dvoch) rokov.

odôvodnenie:

Horeuvedeným rozsudkom súdu I. stupňa bol obžalovaný N. P. (ďalej len obžalovaný) uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že :

dňa 27.05.2023 v čase o 20:30 hod. po T. ulici v R., časť A. ako vodič viedol osobné motorové vozidlo zn. C. F., evidenčné číslo NR XXXBB, kde z dôvodu požitia väčšieho množstva alkoholu, ktorý sa u neho prejavil o 20:46 hod. ako 0,70 mg/l enatolu vo vydychovanom vzduchu, porušujúc § 16 odsek 1 zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam a vlastnostiam vozidla v dôsledku čoho v prudkej pravotočivej zákrute vyšiel mimo cestu vpravo, kde prednou časťou vozidla narazil do zvodidiel, čím poškodenej Slovenskej správe ciest, Investičná výstavba a správa ciest Bratislava spôsobil škodu vo výške 400 €.

Za to mu bol uložený:

- podľa § 289 odsek 1 Tr. zák., zistiť poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j/, písm. l/, písm. n/ Tr. zák. nezistiť priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Tr. zák., s použitím § 38 odsek 2, odsek 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace,
- podľa § 49 odsek 1 písm. a/ výkon uloženého trestu podmienične odložil,
- podľa § 50 odsek 1 Tr. zák. skúšobnú dobu na jeden rok,
- podľa § 61 odsek 1, odsek 2 Tr. zák. zákaz činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 2 rokov.

Uvedený rozsudok, ihneď po jeho vyhlásení, odvolaním čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného, napadol okresný prokurátor Mgr. Rastislav Brestenský (ďalej len prokurátor). V jeho písomných dôvodoch namietal uložený trest, ktorý považoval za neprimerane mierny, poukazoval na právne úvahy súdu I. stupňa uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku, vrátane tých, ktoré sa týkali ním navrhovaného trestu, do ktorého sa malo premietnuť to, že obžalovaný spôsobil dopravnú nehodu. Uviedol, že sa nestotožňuje s právnym záverom súdu I. stupňa že podmienkou na uloženie probačného dohľadu so zákazom požívania alkoholu je preukázanie nadmerného požívania alkoholických nápojov obžalovaným, pretože § 51 ods. 1 Tr. zák. toto nevyžaduje. Poukazoval na vyjadrenie obžalovaného, že pije príležitostne aj 2-krát do týždňa.

Po zrušení napadnutého rozsudku podľa § 321 odsek 1 písm. b/, e/ Tr. por. navrhol obžalovanému uložiť trest odňatia slobody v dolnej tretine zákonom stanovenej trestnej sadzby s uložením probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe a obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v trvaní minimálne 2 roky.

Na verejnom zasadnutí procesné strany uviedli :

- obžalovaný, že u jeho syna nedošlo k ujme na zdraví, nie je pravdou, že požíva alkohol pravidelne, ale len príležitostne, keď príde k nemu známi a rodina, aj to len občas. Bol činný v minulosti a aj teraz vo výbore záhradkárov, Jednoty dôchodcov, pomáha mestu pri priemyselnom parku v rámci o.z., necítil vplyv alkoholu,
- zástupca krajského prokurátora navrhol podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, písmeno e/, odsek 2 Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a podľa § 322 odsek 3 Tr. por. uložiť obž. trest v zmysle podaného odvolania.

Krajský súd, ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou - prokurátorom - nezistiť dôvody na postup v zmysle § 316 odsek 1, 3 Trestného poriadku, preskúmal podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom neopomenul skúmať, či vec neobsahuje chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku, a zistil, že odvolanie je dôvodné, avšak z iných dôvodov než uvádzal prokurátor, pričom odvolací súd vychádzal z oprávnenia prokurátora podať odvolanie v prospech aj v neprospech obžalovaného.

Odvolací súd v rámci uvedenej prieskumnej povinnosti zistil, že v konaní predchádzajúcom napadnutému rozsudku súd I. stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom a možnom rozsahu v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie o podanej obžalobe a v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku a to všetko za dodržania určitých zásad tzv. kontradiktórneho procesu zakomponovaných do Trestného poriadku. Pri tomto postupe sa nedopustil takých chýb, ktoré by bolo možné považovať za podstatné chyby konania v zmysle § 321 odsek 1 písm. a/ Tr. por. ani takých, z ktorých by sa dal vyvodiť právny záver o tom, že by bolo došlo k porušeniu práv obžalovaného.

V odôvodnení napadnutého rozsudku súd I. stupňa podrobne poukázal na prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine a uviedol aj právne úvahy, akými sa spravoval pri hodnotení dôkazov v rámci rozhodovania o druhu a výmere trestu.

Odvolací súd preskúmaním výroku o treste zistil - nad rámec odvolacej argumentácie prokurátora - že súd I. stupňa i napriek tomu, že poukázal na ustanovenie § 34 odsek 1 - 4 Tr. zák., zistené osobné pomery obžalovaného, poľahčujúce okolnosti a nezistenú priťažujúcu okolnosť, uložil trest, ktorý je podľa názoru odvolacieho súdu trestom neprimerane prísny.

Súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku v rámci právnych úvah o druhu trestu dospel k záveru, že účel trestu môže splniť len trest odňatia slobody s podmieničným odkladom. Neuviedol žiadne právne úvahy o tom, či by účel nesplnil aj iný druh výchovného trestu napr. trest peňažný. Správne sa zaoberal a vyhodnotil aj návrh prokurátora na uloženie probačného dohľadu nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe v kombinácii so zákazom požívania alkoholických nápojov (v záverečnej reči pred súdom I. stupňa prokurátor na rozdiel od písomných dôvodov odvolania neuvádzal

aj „iné návykové látky“), keď nezistil dôvody na jeho uloženie. V podrobnostiach odvolací súd odkazuje na správne právny úvahy uvedené na stranách 3-4 napadnutého rozsudku. Prokurátor ani v dôvodoch odvolania neuviedol žiadne také právne relevantné dôvody, ktoré by boli spôsobilé odôvodniť „sprisnenie“ navrhovaného podmienenečného trestu odňatia slobody. Na takúto argumentáciu prokurátora zaujal právny názor odvolací súd už v svojich rozhodnutiach napr. vo veci pod sp. zn. 1To/55/2023, 2To 20/2023 a pretože táto v plnom rozsahu platí aj v danej veci, len opakovane z nej uvádza.

Nemožno súhlasiť s argumentáciu prokurátora v dôvodoch odvolania, že § 51 ods. 1 Tr. zák. nevyžaduje dôkaz o požívaní alkoholu páchatelom pre uloženie probačného dohľadu. V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že každý právny záver musí mať oporu vo vykonaných dôkazoch, pričom takéto zistenie má význam len z hľadiska uloženia zákazu požívania alkoholu, ktorý by bol súčasťou uloženého probačného dohľadu, a nie z hľadiska uloženia probačného dohľadu. Z uvedeného vyplýva, že prokurátor si nesprávne vysvetlil (pochopil) právne úvahy súdu I. stupňa citované na stranách 3-4 napadnutého rozsudku. Na margo odvolacích námietok odvolací súd uvádza, že prokurátor napr. vôbec nereagoval na právny záver tam uvedený o tom, že uloženie probačného dohľadu nie je možné z dôvodu, že nebol uložený trest odňatia slobody vo výmere prevyšujúcej 2 roky. Odvolací súd k nemu nezaujíma stanovisko vzhľadom na uložený trest.

Uloženie probačného dohľadu v rámci podmienenečne odloženého výkonu trestu odňatia slobody je dôvodné u takého páchatela, u ktorého boli dokazovaním zistené nedostatky v jeho správaní alebo vystupovaní, dodržiavaní pracovnej morálky, právneho poriadku, sklony k požívaniu alkoholu príp. iných návykových látok a pod. ktoré síce nevyklúčujú aplikáciu § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. ale je potrebné tieto odstrániť pôsobením probačného a mediačného úradníka a tak posilniť účinok podmienenečného trestu odňatia slobody. Vo vyšetrovacom spise predloženom súdu sa však takéto dôkazy, ktoré by toto u obžalovaného preukazovali nenachádzajú. Ak mal v úmysle prokurátor toto navrhovať mal vykonať už v prípravnom konaní v tomto smere dokazovanie. Nie je možné len jednostranne zvyrazňovať skutkové okolnosti prípadu alebo len spôsobený následok, bez súčasného zhodnotenia aj pomerov obžalovaného a možností jeho nápravy. Ani v odvolaní prokurátor neuvádza z akého dôvodu tak neučinil. Rovnaké právne úvahy a právne závery (ktoré dopĺňajú tie, ktoré sú uvedené na strane 4 napadnutého rozsudku) platia aj ohľadne prokurátorom navrhovaného obmedzenia - zákazu požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok počas skúšobnej doby. Zo žiadneho dôkazu vo vyšetrovacom spise nevyplýva, že by obžalovaný bol osobou závislou na alkohole, ktorý sa oddáva požívaniu alkoholických nápojov, resp. má problémy s ich užívaním, príp. že alkohol je u neho spúšťačom protispoločenskej trestnej činnosti.

Odvolaciemu súdu je zrejmé, že takouto kombináciou trestov sa snaží prokurátor docieľiť to, že len takýto ním navrhovaný druh trestu má dostatočný „odstrašujúci „ účinok nielen na páchatela ale aj ostatných členov spoločnosti. Takéto jednostranné zvyrazňovanie (chápanie, preceňovanie) len represívnej zložky trestu, však súd nemôže akceptovať. Boj s alkoholom - a to nielen v oblasti dopravy - nemožno zamerať len na trestnoprávny postih, pretože len tento bez prijatia ďalších opatrení v ostatných oblastiach spoločenského života a uvedomenia si jeho významu u občanov, nemôže viesť k úspechu.

Z faktov zistených ohľadne osoby obžalovaného vyplýva, že tento je vo veku 86 rokov, držiteľom vodičského oprávnenia je od roku 1969 bez akéhokoľvek záznamu o spáchaní priestupku či už v doprave alebo v občianskom živote.

Už súd I. stupňa poukazoval na okolnosti prípadu a kladné relácie na osobu obžalovaného (strana 4) avšak práve pre okolnosti prípadu neuložil obžalovanému iný druh výchovného trestu. I keď ani odvolací súd neznižuje závažnosť obžalovaným spáchanej trestnej činnosti, ktorá je na úrovni prečinu, pri ukladaní trestu je len jedným zo zákonných kritérií. Medzi ďalšie patria aj osobné pomery páchatela a možnosti jeho nápravy (tzv. individuálna prevencia). Mimoriadne kladné relácie odôvodňujú u obžalovaného podľa názoru odvolacieho súdu dôvodne predpokladať, že účel trestu predpokladaný v § 34 odsek 1 Tr. zák. bude splnený uložením výchovno-preventívneho trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu. V osobe obžalovaného sa jedná o občana, ktorý vedie usporiadaný rodinný život, je na dôchodku vo veku 86 rokov a dlhodobo sa angažuje vo verejnom živote, má kladný vzťah k plneniu si občianskych povinností a nemožno tvrdiť, že by sa jednalo o občana nerešpektujúceho právny poriadok, alebo o občana neprispôsobivého alebo takého, ktorý požíva alkoholické nápoje. Je finančne zabezpečený dôchodkom. O jeho osobe svedčia aj poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j/, l/, n/ Tr. zák., bez zistenia priťažujúcich okolností, v dôsledku čoho bol ich pomer 3:0, pričom aj ich závažnosť svedčí len v prospech obžalovaného.

Vychádzajúc z týchto zistených faktov, odvolací súd dospel k záveru, že na nápravu obžalovaného a na splnenie účelu trestu bude postačujúce uloženie výchovného trestu - zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v dolnej polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby pretože svojím konaním závažným

spôsobom porušil povinnosti vodiča v priamej príčinnej súvislosti s vedením motorového vozidla. Týmto preukázal určitú vodičskú nespôsobilosť, ktorá pri jeho veku môže predstavovať nebezpečenstvo pre účastníkov cestnej premávky.

Uvedený druh výchovného trestu a jeho výmera plne zohľadňuje závažnosť činu a zistené pomery obžalovaného a je schopná u obžalovaného splniť účel trestu a jeho dve zložky - výchovnú a represívnu, a mať popri tom aj dostatočný výchovný efekt na ostatných členov spoločnosti. Preto na základe horeuvedených právnych úvah, odvolací súd na podklade odvolania prokurátora po zrušení napadnutého rozsudku, keďže boli splnené zákonné podmienky § 322 ods. 3 Tr. por., rozhodol sám a obžalovanému uložil miernejší trest než v napadnutom rozsudku.

Výrok tohto rozsudku bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.
(§ 185 ods. 2 Tr. por.)